

de Rechtspraak

Oriëntatiepunten voor straftoemeting en LOVS-afspraken

Oriëntatiepunten voor straftoemeting en LOVS-afspraken

Bijgewerkt: november 2014

Verantwoording

Het Landelijk overleg van voorzitters van de strafsectoren van de gerechtshoven en de rechtbanken (LOVS) heeft in 1998 een eerste aanzet gegeven om te komen tot een consistent landelijk straftoemetingsbeleid. Besloten is om in de loop van de tijd voor een aantal vaak voorkomende delicten een strafmaat (oriëntatiepunt) aan te geven waarop de rechter zich kan oriënteren bij de oplegging van de straf. De ontwikkeling van nieuwe en het onderhoud van bestaande oriëntatiepunten voor straftoemeting wordt verzorgd door de door het LOVS ingestelde Commissie Rechtseenheid.

De oriëntatiepunten voor straftoemeting zien enkel op de berechting van verdachten op grond van het volwassenenstrafrecht, tenzij uitdrukkelijk anders wordt vermeld.

Oriëntatiepunten geven de straf weer die rechters voor het modale feit (de meest voorkomende verschijningsvorm van het strafbare feit) plegen op te leggen. Zij komen tot stand na een inventarisatie van de praktijk van de straftoemeting en na consultatie van alle gerechten. De oriëntatiepunten worden op voorstel van de Commissie Rechtseenheid door het LOVS (thans het Landelijk Overleg Vakinhoud Strafrecht) vastgesteld. Na deze vaststelling worden zij gepubliceerd op de website www.rechtspraak.nl.

Oriëntatiepunten vormen een vertrekpunt van denken over de op te leggen straf. Zij bieden de rechter een handvat en de mogelijkheid om bij de straftoemeting te wijzen op een landelijke praktijk. De oriëntatiepunten binden de rechter niet. Hij is in individuele gevallen verantwoordelijk om een passende straf te bepalen en op te leggen.

Naast deze instrumenten ter bevordering van de rechtseenheid in de strafoplegging is in de loop der jaren door het LOVS een aantal afspraken ter bevordering van de rechtseenheid gemaakt. Voorbeelden daarvan zijn de afrondingsregels bij geldboetes, de normbedragen voor de schadevergoeding wegens "ten onrechte" in verzekering of voorlopige hechtenis doorgebrachte tijd, de standaardvergoedingen voor kosten rechtsbijstand en de tabel vervangende hechtenis bij geldboetes, schadevergoedingsmaatregelen en taakstraffen. Deze LOVS-afspraken zijn eveneens in dit document opgenomen.

De Commissie Rechtseenheid evalueert periodiek of de oriëntatiepunten en LOVS-afspraken nog voldoende aansluiten bij de praktijk of dat hierin wijzigingen moeten worden aangebracht.

Het Landelijk Stafbureau is verantwoordelijk voor het publiceren van de (geactualiseerde) oriëntatiepunten en LOVS-afspraken.

Overzicht oriëntatiepunten voor straftoemeting en LOVS-afspraken

Wetboek van Strafrecht		
Wetsartikel	Omschrijving	Laatst gewijzigd
Art. 141 Sr	Openlijke geweldpleging	22-11-2013
Art. 197 Sr	Onwettig verblijf	27-5-2005
Art. 207 Sr	Meineed	22-11-2013
Art. 231 lid 2 Sr	Bezit vals paspoort	3-4-2006
Art. 232/234/311/326 Sr	Skimmen	16-3-2012
Art. 240b Sr	Kinderporno	31-1-2014
Art. 242 Sr	Verkrachting	22-11-2013
Art. 266 Sr	Belediging	28-1-2011
Art. 285 Sr	Bedreiging	28-1-2011
Art. 300/304 Sr	Mishandeling	22-11-2013
Art. 310-317 Sr	Definitie frequente recidive (art. 310-317 Sr)	13-5-2011
Art. 310-312 Sr	Winkeldiefstal	22-11-2013
Art. 310-312 Sr	Diefstal van vervoermiddelen	22-11-2013
Art. 310-317 Sr	Zakkenrollerij, tasjesroof en straatroof	22-11-2013
Art. 310-312 Sr	Inbraak	22-11-2013
Art. 310-317 Sr	Overval en beroving	13-5-2011

Wegenverkeerswet 1994		
Wetsartikel	Omschrijving	Laatst gewijzigd
Art. 6 WVV1994	Veroorzaken verkeersongeval	22-11-2013
Art. 8 WVV1994	Rijden onder invloed auto's en motoren	22-11-2013
Art. 8 WVV1994	Rijden onder invloed brom- en snorfietsen, gehandicaptervoertuig met motor	27-1-2010
Art. 8 WVV1994	Rijden onder invloed fietsers, gehandicaptervoertuig zonder motor	27-1-2010
Art. 8/162/163 WVV1994	Rijden onder invloed motorrijtuigen beginnend bestuurder	22-11-2013
Art. 8 lid 2/163 WVV1994	Weigeren onderzoek art. 8 lid 2 WVV1994	31-10-2008
Art. 9 lid 1 WVV1994	Besturen van een motorrijtuig tijdens een ontzegging van de rijbevoegdheid	07-12-2007
Art. 9 lid 2 WVV1994	Besturen van een motorrijtuig in geval van een (gedeeltelijk) ongeldig verklaard rijbewijs	07-12-2007

Opiumwet		
Wetsartikel	Omschrijving	Laatst gewijzigd
Art. 2 onder A Opiumwet	In- en uitvoer harddrugs	21-9-2012
Art. 2 onder B Opiumwet	Dealen van harddrugs vanuit een pand en/of op straat	31-10-2008
Art. 3 onder B Opiumwet	Hennepkwekerijen	22-11-2013

Wet wapens en munitie		
Wetsartikel	Omschrijving	Laatst gewijzigd
Art. 13/26/31 WWM	Voorhanden hebben en overdragen (vuurwapen)	16-3-2012
Art. 27/31 WWM	Dragen van een wapen of overdragen wapen aan minderjarige	16-3-2012

Fraude		
Wetsartikel	Omschrijving	Laatst gewijzigd
Diversen	Fraude	29-6-2012

Overige LOVS-afspraken		
Wetsartikel	Omschrijving	Laatst gewijzigd
Art. 14g Sr	Omzetting vrijheidsstraf in taakstraf (TUL)	22-11-2013
Art. 22c Sr	Aftrek voorarrest bij taakstraffen	21-9-2012
Art. 22d Sr	Vervangende hechtenis bij oplegging taakstraf	21-9-2012
Art. 23 Sr	Afrondingsregels bij geldboetes	30-3-2007
Art. 24c/36f Sr	Vervangende hechtenis bij geldboete en schadevergoedingsmaatregel	14-11-2013
Art. 36e Sr	Berekening opbrengst hennepsteelt	30-1-2009
Art. 36e Sr/577c Sv	Tabel lijfswang	21-11-2014
Art. 36f Sr	Wettelijke rente en schadevergoedingsmaatregelen	18-9-2009
Art. 37a Sr	Terbeschikkingstelling	27-5-2005
Art. 30-34 Sv	Verstrekking bandopnamen van de terechtzitting	12-10-2007
Art. 38-49 Sv	(Gekozen) raadsman en tweede toevoeging	12-10-2007
Art. 89 Sv	Schadevergoeding bij vrijheidsbeneming	9-5-2014
Art. 89/591/591a Sv	Vergoeding verzoeken art. 89, 591 en 591a Sv	10-10-2012
Art. 591a Sv	Vergoeding reistijd/-kosten en wachttijd raadsman behandeling strafzaak	31-1-2014
Art. 591a Sv	Geen vergoeding reiskosten raadsman bij behandeling verzoekschrift	17-5-2002

Oriëntatiepunten voor straftoemeting

Wetboek van Strafrecht

Art. 141 Sr openlijke geweldpleging		
<i>LOVS: 15-9-2000, 28-1-2011, 21-9-2012, 22-11-2013</i>		
Omschrijving	Begaan tegen goederen	Begaan tegen personen
a. Openlijke geweldpleging door een reeks auto's te beschadigen of overige vernielingen aan te richten (ziet op situaties waarbij een groep mensen na het uitgaan een spoor van vernieling achterlaat)	60 uur taakstraf	-
b. Openlijke geweldpleging tegen een voertuig van een gekwalificeerd slachtoffer (politieauto/ambulance)	60 uur taakstraf	-
c. Openlijke geweldpleging zonder lichamelijk letsel	-	150 uur taakstraf
d. Openlijke geweldpleging, enig lichamelijk letsel ten gevolge hebbend	-	3 maanden gs ov
e. Openlijke geweldpleging, zwaar lichamelijk letsel ten gevolge hebbend	-	6 maanden gs ov

Toelichting oriëntatiepunt art. 141 Sr openlijke geweldpleging
Voor zover het feit is begaan tegen een politieagent, een buitengewoon opsporingsambtenaar (boa) of een andere toezichthouder indien het misdrijf is gepleegd gedurende of ter zake van de rechtmatige uitoefening van zijn of haar bediening dan wel tegen een professionele hulpverlener (brandweerman, ambulancebroeder, arts, verpleegkundige e.d.) of functionaris in het openbaar vervoer (buschauffeur, machinist, trambestuurder e.d.) kan de in het oriëntatiepunt genoemde straf worden verhoogd met 33% tot 100%.

[Terug naar overzicht](#)

Art. 197 Sr onwettig verblijf	
<i>LOVS: 27-5-2005</i>	
Omschrijving	Oriëntatiepunt
Onwettig verblijf	2 maanden gs ov

Toelichting oriëntatiepunt art. 197 Sr onwettig verblijf
De onvoorwaardelijke gevangenisstraf wordt telkens met één maand verhoogd (tot de maximale gevangenisstraf van zes maanden) voor elke keer dat de verdachte in een periode van vijf jaar voorafgaande aan de terechtzitting eerder veroordeeld is geweest wegens artikel 197 van het Wetboek van Strafrecht.
Hierbij dient in aanmerking te worden genomen dat de verhoging slechts zal worden toegepast indien er na de eerdere veroordeling(en) een redelijke periode is verstreken die de verdachte in staat heeft gesteld actie te ondernemen teneinde zijn/haar verblijf in Nederland te beëindigen. Als redelijke periode kan worden aangenomen een periode van drie tot zes maanden.
Indien een verdachte meerdere overtredingen van artikel 197 Sr wordt ten laste gelegd en er steeds slechts een korte periode is gelegen tussen die overtredingen, wordt een straf opgelegd alsof er één overtreding van artikel 197 Sr is ten laste gelegd. Als korte periode wordt gedacht aan een periode van enkele weken.

[Terug naar overzicht](#)

Art. 207 Sr meeneed	
<i>LOVS: 20-11-1998, 22-11-2013</i>	
Omschrijving	Oriëntatiepunt
Meeneed	3 maanden gs ov

[Terug naar overzicht](#)

Art. 231 lid 2 Sr bezit vals paspoort	
<i>LOVS: 3-4-2006</i>	
Omschrijving	Oriëntatiepunt
Bezit vals paspoort	2 maanden gs ov

[Terug naar overzicht](#)

Art. 232/234/311/326 Sr skimmen

LOVS: 16-3-2012

Omschrijving	Oriëntatiepunt
a. Geld opnemen met/gebruik maken van een valse bankpas met geskimde gegevens	3 maanden gs ov
b. Voorhanden hebben van skimapparatuur	9 maanden gs ov
c. Plaatsen van skimapparatuur	1 jaar gs ov

Toelichting oriëntatiepunt art. 232/234/311/326 Sr skimmen**Strafvermeerderende en/of strafverminderende factoren:**

- Periode/duur
- Aantal locaties
- Aantal gedupeerden
- Hoogte benadelingsbedrag
- Samenwerkingsverband
- Professionele werkwijze

[Terug naar overzicht](#)**Art. 240b Sr kinderporno**

LOVS: 28-1-2011, 7-12-2011, 31-1-2014

Omschrijving	Oriëntatiepunt
a. Bezit/verwerven van kinderporno, zich door middel van een geautomatiseerd werk of met gebruikmaking van een communicatiedienst de toegang tot kinderporno verschaffen	240 uur taakstraf + 6 maanden gs, waarvan een kort gedeelte ov, met bijzondere voorwaarden
b. Verspreiden, aanbieden, openlijk tentoonstellen, invoeren, doorvoeren, uitvoeren van kinderporno	1 jaar gs ov
c. Vervaardigen van kinderporno	2 jaar gs ov
d. Een beroep of gewoonte maken van het bezit van kinderporno	1 jaar gs ov
e. Een beroep of gewoonte maken van het verspreiden, aanbieden, openlijk tentoonstellen, invoeren, doorvoeren, uitvoeren van kinderporno	2 jaar gs ov
f. Een beroep of gewoonte maken van het vervaardigen van kinderporno	4 jaar gs ov

Toelichting oriëntatiepunt art. 240b Sr kinderporno**Strafvermeerderende en/of strafverminderende factoren:**

- Aantal afbeeldingen (fysiek en/of digitaal)
- Periode waarin de verzameling van afbeeldingen is opgebouwd
- Leeftijd slachtoffer(s)
- Het feit wordt gepleegd met zijn minderjarig kind, stiefkind of pleegkind, zijn pupil, een aan zijn zorg, opleiding of waakzaamheid toevertrouwde minderjarige of zijn minderjarige bediende of ondergeschikte
- Het feit wordt gepleegd met een slachtoffer dat in staat van bewusteloosheid, verminderd bewustzijn of lichamelijke onmacht verkeert, dan wel aan een zodanige gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van zijn geestvermogens lijdt dat hij niet of onvolkomen in staat is zijn wil daaromtrent te bepalen of kenbaar te maken of daartegen weerstand te bieden
- Het feit wordt voorafgegaan door of gaat gepaard met folteringen of ernstige geweldpleging
- Aard van de afbeelding(en) (bijv. vernederend of zeer expliciete pose, ontuchtige handelingen, seksueel binnendringen, geweld)
- Type afbeelding (bijv. echt of virtuele productie)
- Professionaliteit (bijv. commercieel doeleinde, winstbejag)
- Recidive
- Gepleegd door twee of meer verenigde personen
- Herhalingsgevaar
- Bereidheid tot gedragsverandering, erkenning en inzicht in problematiek gedrag

Bij het uitgangspunt voor de categorie bezit van kinderporno kan worden gedacht aan een persoon, die niet eerder is veroordeeld voor zedendelicten en die een geringe hoeveelheid kinderporno (waarbij geen baby's of peuters zijn betrokken en evenmin sprake is van een gewelddadig element) in bezit heeft, die als bijvangst is verkregen. Zie bijvoorbeeld:

- Rechtbank 's-Gravenhage, 9 november 2009, LJN: BK2800;
- Rechtbank Zutphen, 4 november 2009, LJN: BK2052;
- Gerechtshof 's-Hertogenbosch, 18 december 2008, Nieuwsbrief Strafrecht 2009, 56.

Het verspreiden van kinderporno omvat mede het via internet (bijvoorbeeld door deze te plaatsen op een website, door deze beschikbaar te stellen aan derden met behulp van peer-to-peer software of andere programmatuur, door deze te verzenden aan anderen via e-mail of door deze beschikbaar te stellen in een nieuwsgroep) beschikbaar stellen en overdragen van kinderpornografisch materiaal aan derden binnen en buiten de grenzen van

Nederland.
De <u>invoer, doorvoer en uitvoer</u> van kinderpornografisch materiaal, als bedoeld in artikel 240b, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht, veronderstelt een fysieke beweging van dat materiaal (drukwerk en gegevensdragers) binnen of over de grenzen van Nederland. Voor zover die invoer, doorvoer en uitvoer zich beperkt tot de uitwisseling van kinderporno via internet is er sprake van <u>verspreiding</u> .
Bij het vervaardigen van kinderporno zal veelal sprake zijn van samenloop met de zedendelicten van de artikelen 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 248a, 248b en 249 van het Wetboek van Strafrecht. Die gedragingen (waaronder verkrachting en ontucht) worden met aanzienlijk hogere strafmaxima bedreigd (zes tot twaalf jaar gevangenisstraf) dan het enkele vervaardigen van kinderporno als bedoeld in artikel 240b, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht (maximaal vier jaar gevangenisstraf). Als het vervaardigen van kinderporno gepaard gaat met deze overige zedendelicten zijn daarop de samenloopbepalingen van toepassing. De oriëntatiepunten zijn niet van toepassing op die samenloop.

[Terug naar overzicht](#)

Art. 242 Sr verkrachting	
LOVS: 12-10-2007, 22-11-2013	
Omschrijving	Oriëntatiepunt
Verkrachting	24 maanden gs

Toelichting oriëntatiepunt art. 242 Sr verkrachting
<p>Strafvermeerderende en/of strafverminderende factoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Frequentie - Duur - Leeftijd slachtoffer - (Andere) bijzondere kwetsbaarheid slachtoffer - Bijzondere schadelijke gevolgen voor slachtoffer (bijv. ontmaagding, aanzienlijk geestelijk of lichamelijk letsel, besmettingsrisico) - Geweld (ernst/mate) - Aard van de gedraging (bijv. mindere ernst van de inbreuk op de integriteit, onverhoedse aanval) - Recidive - Meer daders - Bijzondere bedreigende en/of vernederende setting (bijv. vrijheidsbeneming, bedreigingen, anale penetratie, penetratie met voorwerpen) - Misbruik overwicht en/of vertrouwen - Relatiesfeer - Eerdere vrijwillige seksuele relatie dader/slachtoffer - Relevant eigen gedrag slachtoffer - Bijzondere negatieve gevolgen voor dader

[Terug naar overzicht](#)

Art. 266 Sr belediging	
LOVS: 28-1-2011	
Omschrijving	Oriëntatiepunt
Belediging	€ 150,--

Toelichting oriëntatiepunt art. 266 belediging
<p>Voor zover het feit is begaan tegen een politieagent, een buitengewoon opsporingsambtenaar (boa) of een andere toezichthouder indien het misdrijf is gepleegd gedurende of ter zake van de rechtmatige uitoefening van zijn of haar bediening dan wel tegen een professionele hulpverlener (brandweerman, ambulancebroeder, arts, verpleegkundige e.d.) of functionaris in het openbaar vervoer (buschauffeur, machinist, trambestuurder e.d.) kan de in het oriëntatiepunt genoemde straf worden verhoogd met 33% tot 100%.</p> <p>De hoogte van de op te leggen straf in een individueel geval wordt sterk bepaald door de aard van de belediging en de mate waarin deze als kwetsend zal zijn ervaren. Daarnaast speelt bij de strafoplegging een rol of er getuigen zijn geweest van de belediging: is er sprake van een één-op-één situatie of zijn er veel omstanders aanwezig? In het laatste geval zal de straf hoger kunnen uitvallen.</p>

[Terug naar overzicht](#)

Art. 285 Sr bedreiging	
LOVS: 28-1-2011	
Omschrijving	Oriëntatiepunt
Verbale bedreiging	€ 250,--

Toelichting oriëntatiepunt art. 285 bedreiging

Voor zover het feit is begaan tegen een politieagent, een buitengewoon opsporingsambtenaar (boa) of een andere toezichthouder indien het misdrijf is gepleegd gedurende of ter zake van de rechtmatige uitoefening van zijn of haar bediening dan wel tegen een professionele hulpverlener (brandweerman, ambulancebroeder, arts, verpleegkundige e.d.) of functionaris in het openbaar vervoer (buschauffeur, machinist, trambestuurder e.d.) kan de in het oriëntatiepunt genoemde straf worden verhoogd met 33% tot 100%.

[Terug naar overzicht](#)

Art. 300/302/304 Sr mishandeling**Art. 300/304 Sr eenvoudige mishandeling**

LOVS: 28-5-1999, 28-1-2011, 22-11-2013

Omschrijving	Oriëntatiepunt
a. Droge klap of schop (alleen pijn, geen letsel)	€ 500,--
b. Mishandeling, enig letsel ten gevolge hebbend	€ 750,--
c. Mishandeling met behulp van een slagwapen of door een kopstoot, enig lichamelijk letsel ten gevolge hebbend	120 uur taakstraf

Art. 302 Sr zware mishandeling

LOVS: 28-5-1999, 31-10-2008, 28-1-2011

Omschrijving	Oriëntatiepunt
a. Opzettelijk toebrengen van zwaar lichamelijk letsel zonder gebruik te maken van een wapen	3 maanden gs ov
b. Opzettelijk toebrengen van zwaar lichamelijk letsel door middel van bijvoorbeeld één of meer kopsto(o)t(en) en/of schoppen/trappen tegen het hoofd	6 maanden gs ov
c. Opzettelijk toebrengen van middelzwaar lichamelijk letsel met behulp van een wapen (niet zijnde een vuurwapen)	7 maanden gs ov
d. Opzettelijk toebrengen van zeer zwaar lichamelijk letsel, zonder gebruik te maken van een wapen	8 maanden gs ov
e. Opzettelijk toebrengen van zeer zwaar lichamelijk letsel met behulp van een wapen (niet zijnde een vuurwapen)	1 jaar gs ov

[Terug naar overzicht](#)

Toelichting oriëntatiepunten 300/302 Sr (zware) mishandeling**Strafverhoging**

Voor zover het feit is begaan tegen een politieagent, een buitengewoon opsporingsambtenaar (boa) of een andere toezichthouder indien het misdrijf is gepleegd gedurende of ter zake van de rechtmatige uitoefening van zijn of haar bediening dan wel tegen een professionele hulpverlener (brandweerman, ambulancebroeder, arts, verpleegkundige e.d.) of functionaris in het openbaar vervoer (buschauffeur, machinist, trambestuurder e.d.) kan de in het oriëntatiepunt genoemde straf worden verhoogd met 33% tot 100%.

Soorten mishandeling

De praktijk leert dat lichte varianten van eenvoudige mishandeling doorgaans door de Officier van Justitie worden afgedaan door middel van een transactie. Het gaat daarbij globaal om eenvoudige mishandeling (zonder wapen) waardoor bij het slachtoffer pijn of slechts (zeer) beperkt letsel wordt veroorzaakt of om mishandeling met een wapen waardoor enkel pijn wordt veroorzaakt. Naarmate het toegepaste geweld intensiever is (bijvoorbeeld: meerdere klappen) zal er voor de rechter aanleiding kunnen zijn om de boete te combineren met een taakstraf of een voorwaardelijke gevangenisstraf.

Begripsomschrijvingen

Het in art. 300 Sr bedoelde letsel kan worden onderscheiden in beperkt en aanzienlijk lichamelijk letsel. Onder beperkt lichamelijk letsel moet worden begrepen letsel dat bestaat uit één of meer schrammen, schaafwonden of blauwe plekken. Het gaat hier bijvoorbeeld ook om een tand door de lip of lichte kneuzingen. Deze verwondingen eisen geen medisch ingrijpen. Onder aanzienlijk lichamelijk letsel moet worden begrepen letsel waarvan volledig herstel mogelijk is binnen een periode van zes weken na de mishandeling. Het gaat hier bijvoorbeeld om forse kneuzingen, breuken die zonder een operatie herstellen en te hechten wonden.

Het in art. 302 Sr bedoelde zwaar lichamelijk letsel kan worden onderscheiden in zwaar lichamelijk letsel en zeer zwaar lichamelijk letsel. Onder zwaar lichamelijk letsel moet worden begrepen zwaar lichamelijk letsel, als bedoeld in art. 302 Sr, waarvan volledig herstel valt te verwachten binnen zes maanden na de gebeurtenis. Medisch ingrijpen zal in het algemeen geïndiceerd zijn. Het gaat bijvoorbeeld om ingrijpende breuken. Onder zeer zwaar lichamelijk letsel moet worden begrepen zwaar lichamelijk letsel, als bedoeld in art. 302 Sr, dat levensbedreigend is of waarvan een zeer langdurige herstelperiode (meer dan zes maanden) of geen volledige genezing wordt verwacht.

[Terug naar overzicht](#)

Art. 310-317 Sr vermogensdelicten**Art. 310-317 Sr definitie frequente recidive**

LOVS: 27-5-2005, 13-5-2011

Omschrijving

Van frequente recidive is sprake indien een verdachte ter zake van minimaal tien vermogensdelicten al dan niet onherroepelijk is veroordeeld, waarvan ter zake van vijf vermogensdelicten in de afgelopen twee jaar.

[Terug naar overzicht](#)**Art. 310-312 Sr winkeldiefstal**

LOVS: 20-11-1998, 27-5-2005, 13-5-2011, 22-11-2013

Omschrijving	Oriëntatiepunt	Recidive	Frequente recidive*
a. Eenvoudige winkeldiefstal	€ 200,--	€ 200,-- + 1 week gs vw	1 maand gs ov
b. Winkeldiefstal met na betraping (bedreiging met) eenvoudig geweld. Het gaat om winkeldiefstallen waarbij het na betraping niet verder komt dan een duw, een por, trekken of losrukken (defensief, licht geweld). Er wordt geen voorwerp (schroevendraaier, mes) gebruikt bij (de bedreiging met) het geweld en er is geen sprake van noemenswaardige verwondingen	2 maanden gs ov	3 maanden gs ov	4 maanden gs ov
c. Winkeldiefstal met na betraping geweld (slaan/schoppen) of dreigen met een voorwerp (schroevendraaier/mes)	3 maanden gs ov	4 maanden gs ov	5 maanden gs ov

* Zie de definitie frequente recidive

Toelichting oriëntatiepunt art. 310-312 Sr winkeldiefstal**Strafvermeerderende en/of strafverminderende factoren:**

- waarde van de goederen
- geen teruggave van goederen mogelijk
- geen verhaalsmogelijkheid
- professionaliteit (geprepareerde tas/kleding)
- samenwerkingsverband
- strooptocht
- letsel

[Terug naar overzicht](#)**Art. 310-312 Sr diefstal van vervoermiddelen**

LOVS: 20-11-1998, 27-5-2005, 13-5-2011, 22-11-2013

Omschrijving	Oriëntatiepunt	Recidive	Frequente recidive*
a. Diefstal fiets	€ 300,--	€ 300,-- + 2 weken gs vw	1 maand gs ov
b. Diefstal brommer, scooter of snorfiets	30 uur taakstraf ov	1 maand gs vw + 60 uur taakstraf	2 maanden gs ov
c. Diefstal motorfiets of auto (in geparkeerde toestand door braak/verbreking)	120 uur taakstraf	3 maanden gs ov	4 maanden gs ov
d. Diefstal vrachtwagen	3 maanden gs ov	5 maanden gs ov	-

* Zie de definitie frequente recidive

Toelichting oriëntatiepunt art. 310-312 Sr diefstal van vervoermiddelen**Strafvermeerderende en/of strafverminderende factoren:**

- waarde vervoermiddel
- bedreiging/geweld voor zover het geen overval of beroving betreft
- geen teruggave van vervoermiddel mogelijk
- geen verhaalsmogelijkheid
- samenwerkingsverband
- professionele werkwijze

[Terug naar overzicht](#)**Art. 310-317 Sr zakkenrollerij, tasjesroof en straatroof**

LOVS: 20-11-1998, 27-5-2005, 13-5-2011, 22-11-2013

Omschrijving	Oriëntatiepunt	Recidive	Frequente recidive*
a. Zakkenrollerij	120 uur taakstraf	2 maanden gs ov	4 maanden gs ov
b. Tasjesroof met een enkele duw/ruk	3 maanden gs ov	4 maanden gs ov	6 maanden gs ov
c. Straatroof met licht geweld of verbale bedreiging	6 maanden gs ov	8 maanden gs ov	10 maanden gs ov

* Zie de definitie frequente recidive

Toelichting oriëntatiepunt art. 310-317 Sr zakkenrollerij, tasjesroof en straatroof**Straatroof**

Onder straatroof valt ook de beroving van de gebruiker van een geldautomaat.

Strafvermeerderende en/of strafverminderende factoren:

- de plaats waar het delict is gepleegd (onoverzichtelijke ruimte met veel personen als tram, bus, trein, station en luchthaven)
- de professionele wijze waarop het delict is gepleegd en het georganiseerde karakter van de groep waarvan de verdachte deel uitmaakt (denk aan groepen personen die met het enkele doel om op buitengewoon listige manier zoveel mogelijk diefstallen te plegen op Schiphol neerstrijken en na de gedane arbeid vervolgens de volgende vlucht terug naar huis nemen)
- bedreiging met een wapen
- kwetsbare slachtoffers
- (aard en ernst) letsel

[Terug naar overzicht](#)**Art. 310-312 Sr inbraak**

LOVS: 27-5-2005, 13-5-2011, 22-11-2013

Omschrijving	Oriëntatiepunt	Recidive	Frequente recidive*
a. Diefstal uit auto (geen ladingdiefstal)	90 uur taakstraf	6 weken gs ov	2 maanden gs ov
b. Ladingdiefstal	3 maanden gs ov	5 maanden gs ov	-
c. Inbraak bedrijfspand (school/kantine)	120 uur taakstraf	10 weken gs ov	4 maanden gs ov
d. Insluiping woning (art. 310 Sr)	2 maanden gs ov	3 maanden gs ov	6 maanden gs ov
e. Inbraak woning (art. 311 Sr)	3 maanden gs ov	5 maanden gs ov	7 maanden gs ov
f. Ramkraak (georganiseerd verband en aanzienlijke schade)	9 maanden gs ov	12 maanden gs ov	-

* Zie de definitie frequente recidive

Toelichting oriëntatiepunt art. 310-312 Sr inbraak**Strafvermeerderende en/of strafverminderende factoren:**

- personen aanwezig/confrontatie
- omvang schade
- kwetsbare situaties (bijv. bij insluiping in een ziekenhuis of bejaardencentrum e.d.)
- samenwerkingsverband

[Terug naar overzicht](#)

Art. 310-317 Sr overval en beroving

LOVS: 13-5-2011

Omschrijving	Licht geweld/bedreiging	Ander geweld
a. Overval winkel (inclusief bank, benzinstation en postagentschap)	2 jaar gs ov	3 jaar gs ov
b. Overval geldtransport (inclusief overval geldloper)	30 maanden gs ov	4 jaar gs ov
c. Overval vrachtwagen	30 maanden gs ov	4 jaar gs ov
d. Overval woning	3 jaar gs ov	5 jaar gs ov

Toelichting oriëntatiepunt art. 310-317 Sr overval en beroving**Definitie licht geweld:**

Een enkele ruk/duw zonder noemenswaardig letsel.

Strafvermeerderende en/of strafverminderende factoren:

- kwetsbare slachtoffers
- omvang schade
- (aard en ernst) letsel
- samenwerkingsverband
- professionele werkwijze
- recidive
- soort wapen/voorwerp

[Terug naar overzicht](#)

Wegenverkeerswet 1994

Art. 6 WVW1994 veroorzaken verkeersongeval				
LOVS: 27-5-2005, 31-10-2008, 22-11-2013				
Gevolgen slachtoffer	Alcoholgebruik	Wegpiraterij Roekeloos rijden	Grove verkeersfout	Aanmerkelijke verkeersfout
Lichamelijk letsel, tijdelijke ziekte	Geen alcohol	2 mnd gs ov 1 jr OBM	90 uur taakstraf 6 mnd OBM	€ 1.000,-- 3 mnd OBM
	Alcohol < 570	6 mnd gs ov 2 jr OBM	160 uur taakstraf 18 mnd OBM	90 uur taakstraf 9 mnd OBM
	Alcohol > 570	7 mnd gs ov 3 jr OBM	3 mnd gs ov 2 jr OBM	120 uur taakstraf 18 mnd OBM
Zwaar lichamelijk letsel	Geen alcohol	4 mnd gs ov 2 jr OBM	160 uur taakstraf 1 jr OBM	90 uur taakstraf 6 mnd OBM
	Alcohol < 570	8 mnd gs ov 3 jr OBM	6 mnd gs ov 2 jr OBM	160 uur taakstraf 18 mnd OBM
	Alcohol > 570	24 mnd gs ov 4 jr OBM	7 mnd gs ov 3 jr OBM	3 mnd gs ov 2 jr OBM
Dood	Geen alcohol	8 mnd gs ov 3 jr OBM	6 mnd gs ov 2 jr OBM	240 uur taakstraf 1 jr OBM
	Alcohol < 570	3 jr gs ov 4 jr OBM	12 mnd gs ov 3 jr OBM	6 mnd gs ov 2 jr OBM
	Alcohol > 570	4 jr gs ov 5 jr OBM	24 mnd gs ov 4 jr OBM	7 mnd gs ov 3 jr OBM

[Terug naar overzicht](#)

Art. 8 WVW1994 rijden onder invloed

Art. 8 WVW1994 rijden onder invloed auto's en motoren					
LOVS: 9-12-2005, 16-10-2007, 31-10-2008, 27-1-2010, 17-5-2013, 22-11-2013					
Schaal	AAG (Ugl)	BAG (‰)	Bedrag	OBM	TS
I	235 - 350	0,54 - 0,80	€ 300,--	-	-
II	351 - 435	0,81 - 1,00	€ 420,--	-	-
III	436 - 500	1,01 - 1,15	€ 550,--	-	-
IV	501 - 570	1,16 - 1,30	€ 650,--	-	-
V	571 - 650	1,31 - 1,50	€ 650,--	6 mnd vw	-
VI	651 - 715	1,51 - 1,65	€ 750,--	6 mnd ov	-
VII	716 - 785	1,66 - 1,80	€ 850,--	7 mnd ov	-
VIII	786 - 865	1,81 - 2,00	€ 950,--	8 mnd ov	-
IX	866 - 945	2,01 - 2,15	€ 1.000,--	9 mnd ov	-
X	946 - 1020	2,16 - 2,35	€ 1.100,--	10 mnd ov	-
XI	1021 - 1090	2,36 - 2,50	-	12 mnd ov	60 uur
XII	1091 - 1195	2,51 - 2,75	-	15 mnd ov	70 uur
XIII	1196 en hoger	2,76 en hoger	-	18 mnd ov	80 uur
XIV	Extra	Extra	-	21 mnd ov	90 uur
XV	Extra	Extra	-	24 mnd ov	100 uur
XVI	Extra	Extra	-	27 mnd ov	110 uur

Zie de toelichting en legenda bij deze tabel na het oriëntatiepunt voor de beginnend bestuurder

Art. 8 WVV1994 rijden onder invloed brom- en snorfietsen, gehandicaptenvoertuig met motor

LOVS: 9-12-2005, 16-10-2007, 31-10-2008, 27-1-2010

Schaal	AAG (Ugl)	BAG (‰)	Bedrag	OBM
I	235 - 435	0,54 - 1,00	€ 120,--	-
II	436 - 650	1,01 - 1,50	€ 220,--	-
III	651 - 870	1,51 - 2,00	€ 320,--	6 mnd vw
IV	871 - 1090	2,01 - 2,50	€ 420,--	6 mnd ov
V	> 1090	> 2,50	€ 500,--	9 mnd ov

Zie de toelichting en legenda bij deze tabel na het oriëntatiepunt voor de beginnend bestuurder

Art. 8 WVV1994 rijden onder invloed fietsers, gehandicaptenvoertuig zonder motor

LOVS: 9-12-2005, 16-10-2007, 31-10-2008, 31-10-2008, 27-1-2010

Schaal	AAG (Ugl)	BAG (‰)	Bedrag
I	n.v.t.	n.v.t.	€ 100,-- (inhouden door OvJ > 785 Ugl of minder met recidive)

Zie de toelichting en legenda bij deze tabel na het oriëntatiepunt voor de beginnend bestuurder

Art. 8/162/163 WVV1994 rijden onder invloed motorrijtuigen beginnend bestuurder

LOVS: 16-10-2007, 31-10-2008, 27-1-2010, 17-5-2013, 22-11-2013

Schaal	AAG (Ugl)	BAG (‰)	Bedrag	OBM	TS
I	95 - 350	0.22 - 0.80	€ 300,--	-	-
II	351 - 435	0.81 - 1.00	€ 350,--	6 mnd vw	-
III	436 - 500	1.01 - 1.15	€ 450,--	6 mnd vw	-
IV	501 - 570	1.16 - 1.30	€ 550,--	6 mnd vw	-
V	571 - 650	1.31 - 1.50	€ 650,--	6 mnd ov	-
VI	651 - 715	1.51 - 1.65	€ 750,--	6 mnd ov	-
VII	716 - 785	1.66 - 1.80	€ 850,--	7 mnd ov	-
VIII	786 - 865	1.81 - 2.00	€ 950,--	8 mnd ov	-
IX	866 - 945	2.01 - 2.15	€ 1.000,--	9 mnd ov	-
X	946 - 1020	2.16 - 2.35	€ 1.100,--	10 mnd ov	-
XI	1021 - 1090	2.36 - 2.50	-	12 mnd ov	60 uur
XII	1091 - 1195	2.51 - 2.75	-	15 mnd ov	70 uur
XIII	> 1195	> 2.75	-	18 mnd ov	80 uur

Zie de toelichting en legenda bij deze tabel hieronder

Toelichting oriëntatiepunten art. 8 WVV1994 rijden onder invloed

- De tabellen zijn oorspronkelijk afgeleid van de OM-Polarisrichtlijnen voor het rijden onder invloed, maar kunnen daar thans van afwijken.
- De tabellen zijn van toepassing op bestuurders van auto's, motoren, gehandicaptenvoertuigen met en zonder motor, brom- en snorfietsen en fietsen.
- Op bestuurders van vrachtauto's en autobussen is de naast hogere schaal van toepassing.
- (voorbeeld: bestuurder vrachtauto AAG 600: € 750 + 6 mnd OBM).
- Bij strafverzwarende omstandigheden, zoals verkeersgevaarlijk gedrag, geldt dat de naast hogere schaal van toepassing is.
- Relevante recidive binnen een periode van vijf jaar, waarbij sprake is van een onherroepelijke veroordeling voor een soortgelijk feit, heeft eveneens toepassing van de naast hogere schaal tot gevolg.
- Meervoudige recidive: in ieder geval OBM.
- Aanvaarding van een transactievoorstel of oplegging van een onherroepelijke strafbeschikking voor een soortgelijk feit binnen een periode van vijf jaar kan als strafverzwarende omstandigheid meewegen bij de strafoplegging. In de strafmotivering dient in een dergelijk geval uitdrukkelijk te worden vermeld dat het een transactie of onherroepelijke strafbeschikking betreft.
- Ophogingen naar een volgende schaal worden cumulatief toegepast. Dus de vrachtautobestuurder die een aanrijding veroorzaakt en relevante documentatie heeft wordt 1+1+1= 3 schalen hoger beoordeeld.
- Deelname aan een alcoholslotprogramma (ASP) kan matigend werken op de op te leggen straf(fen).
- Weigering van de ademanalyse (artikel 163 WVV 1994) wordt in beginsel overeenkomstig schaal IX van tabel rijden onder invloed auto's en motoren afgedaan.

Legenda	
AAG:	ademaalcoholgehalte
BAG:	bloedalcoholgehalte
OBM:	ontzegging bevoegdheid motorrijtuigen te besturen
TS:	taakstraf
VW:	voorwaardelijk
OV:	onvoorwaardelijk

[Terug naar overzicht](#)

Art. 8 lid 2/163 WVV1994 weigeren onderzoek art. 8 lid 2 WVV1994		
LOVS: 20-11-1998		
Omschrijving	Bedrag	OBM
a. Brom-/snorfiets, gehandicaptenvoertuig met motor	€ 420,--	6 mnd ov
b. Fiets	€ 120,--	-

[Terug naar overzicht](#)

Art. 9 lid 1 WVV1994 besturen van een motorrijtuig tijdens een ontzegging van de rijbevoegdheid	
LOVS: 7-12-2007	
Omschrijving	Oriëntatiepunt
Motorrijtuig waarvoor bezit rijbewijs is vereist (doen) besturen tijdens ontzegging rijbevoegdheid	2 weken gs ov

[Terug naar overzicht](#)

Art. 9 lid 2 WVV1994 besturen van een motorrijtuig in geval van een (gedeeltelijk) ongeldig verklaard rijbewijs	
LOVS: 7-12-2007	
Omschrijving	Oriëntatiepunt
Motorrijtuig (doen) besturen in geval van (gedeeltelijk) ongeldig verklaard rijbewijs	2 weken gs ov

[Terug naar overzicht](#)

Opiumwet

Art. 2 onder A Opiumwet in- en uitvoer harddrugs

LOVS: 10-12-2004, 31-10-2008, 26-6-2009, 21-9-2012

Trede	Gewicht (gram)	Standaard	Organisatie
1.	0-10	1-3 wkn gs ov	n.v.t.
2.	10-50	3-5 wkn gs ov	n.v.t.
3.	50-100	5-7 wkn gs ov	n.v.t.
4.	100-150	7-10 wkn gs ov	n.v.t.
5.	150-200	10-12 wkn gs ov	n.v.t.
6.	200-500	3-6 mnd gs ov	6-7 1/3e mnd gs ov
7.	500-1000	6-8 mnd gs ov	8-12 mnd gs ov
8.	1000-1500	8-12 mnd gs ov	12-24 mnd gs ov
9.	1500-2000	12-24 mnd gs ov	24-30 mnd gs ov
10.	2000-3000	24-30 mnd gs ov	30-36 mnd gs ov
11.	3000-4000	30-36 mnd gs ov	36-42 mnd gs ov
12.	4000-5000	36-38 mnd gs ov	42-45 mnd gs ov
13.	5000-6.000	38-40 mnd gs ov	45-48 mnd gs ov
14.	6.000-7.000	40-42 mnd gs ov	48-51 mnd gs ov
15.	7.000-8.000	42-44 mnd gs ov	51-54 mnd gs ov
16.	8.000-9.000	44-46 mnd gs ov	54-57 mnd gs ov
17.	9.000-10.000	46-48 mnd gs ov	57-60 mnd gs ov
18.	10.000-20.000	48-60 mnd gs ov	60-72 mnd gs ov
19.	> 20.000	> 60 mnd gs ov	> 72 mnd gs ov

Ongeacht de wijze van in- en uitvoer (5 pillen of 5 ml = 1 gram)

Toelichting oriëntatiepunt art. 2 onder A Opiumwet in- en uitvoer van harddrugs

Categorie 1: standaard

Betreft alle daders (zowel in- als uitvoer) waarbij geen sprake is van de categorie 2 (organisatie).

De volgende factoren kunnen (strafverhogend- dan wel strafverlagend) een rol spelen bij de straftoemeting:

- er is aantoonbaar sprake van bijzondere armoedige omstandigheden
- er is sprake van een dader die duidelijk is misbruikt door de organisatie (te denken valt bijvoorbeeld aan daders met een beperkte intelligentie/grote naïviteit)
- het betrekken van anderen bij de smokkel (vrienden, familie)
- gebruikmaken van een dekmantel (bijvoorbeeld veinzen deel uit te maken van muziek-/dansgezelschap)
- recidive

Categorie 2: organisatie

Betreft daders die enige rol in de organisatie spelen, als regelmatige koerier, controller of afhaler.

De volgende factoren kunnen een bijzondere rol spelen bij de straftoemeting:

- plaats in de smokkelorganisatie
- duur van de betrokkenheid bij de organisatie
- omvang van de partij(en)
- geraffineerdheid van het transport
- betrokkenheid bij de productie
- het betrekken van anderen bij de smokkel (vrienden, familie)
- recidive, althans een zodanig reispatroon dat herhaling voldoende aannemelijk is
- hebzucht is de voornaamste beweegreden

Trede 19

Het gewicht van de partij(en) verdovende middelen kan enorm oplopen. Gelet op deze diversiteit kan geen nader uitgewerkt oriëntatiepunt worden gegeven.

[Terug naar overzicht](#)

Art. 2 onder B Opiumwet dealen van harddrugs vanuit een pand en/of op straat

LOVS: 15-9-2000, 31-10-2008

Omschrijving	Oriëntatiepunt
a. Het verkopen/afleveren/verstrekken van gebruikershoeveelheden harddrugs vanuit een pand of op straat gedurende minder dan een maand met enige regelmaat.	3 maanden gs ov
b. Het verkopen/afleveren/verstrekken van gebruikershoeveelheden harddrugs vanuit een pand of op straat gedurende meer dan een maand, doch minder dan 3 maanden, met enige regelmaat.	6 maanden gs ov
c. Het verkopen/afleveren/verstrekken van gebruikershoeveelheden harddrugs vanuit een pand of op straat gedurende meer dan drie maanden, doch minder dan 6 maanden, met enige regelmaat.	8 maanden gs ov
d. Het verkopen/afleveren/verstrekken van gebruikershoeveelheden harddrugs vanuit een pand of op straat gedurende 6 tot 12 maanden met enige regelmaat.	12 maanden gs ov

Toelichting oriëntatiepunt art. 2 onder B Opiumwet dealen van harddrugs vanuit een pand en/of op straat

Het oriëntatiepunt gaat uit van een alleen opererende dader.

De uitgangspunten kunnen met de nodige terughoudendheid ook worden gehanteerd voor gevallen waarin verkopen/afleveren/verstrekken niet telastegelegd of te bewijzen is, maar dealen wel aannemelijk is.

[Terug naar overzicht](#)**Art. 3 onder B Opiumwet hennepkwekerijen**

LOVS: 15-9-2000, 31-10-2008, 7-12-2011, 22-11-2013

Omschrijving	Oriëntatiepunt
a. 50 – 100 hennepplanten	€ 1.000,--
b. 100 – 500 hennepplanten	120 uur taakstraf + 1 maand gs vw
c. 500 – 1000 hennepplanten	180 uur taakstraf + 2 maanden gs vw

Toelichting oriëntatiepunt art. 3 onder B Opiumwet hennepkwekerijen

Het oriëntatiepunt gaat uit van het min of meer bedrijfsmatig of in ieder geval met een zekere professionaliteit kweken van hennepplanten in ruimtes zoals een (woon)huis, loods of andere soortgelijke ruimte met als kennelijk doel de verkoop van de geoogste planten. Het betreft een verdachte die voor dit delict first offender is en die niet in het kader van een georganiseerd verband handelt. Uitgangspunt bij hantering van deze oriëntatiepunten is dat het financieel voordeel is/wordt ontnomen en dat apparatuur is/wordt verbeurdverklaard en/of onttrokken aan het verkeer.

Dit oriëntatiepunt ziet niet mede op de diefstal van elektriciteit.

Het oriëntatiepunt ziet op het aantal planten van één oogst. Als meerdere oogsten zijn tenlastegelegd en bewezenverklaard, kan navenant hoger worden gestraft.

[Terug naar overzicht](#)

Wet Wapens en Munitie

Art. 13/26/31 WWM voorhanden hebben en overdragen (vuur)wapen		
LOVS: 16-3-2012		
Omschrijving	Categorie	Oriëntatiepunt
Pistolen/revolvers		
a. Alarm-/startpistool of -revolver	III.4	€ 550,--
b. Automatisch vuurwapen	II.2	9 maanden gs ov
c. Gasdrukpistool	IV.4	€ 550,--
d. Gaspistool/-revolver	III.1	€ 550,--
e. Geheim vuurwapen gelijkend op ander voorwerp dan wapen	II.3	4 maanden gs ov
f. Heimelijk draagbaar vuurwapen (vervaardigd of gewijzigd)	II.3	4 maanden gs ov
g. Pistool of revolver	III.1	3 maanden gs ov
h. Speelgoedpistool of -revolver	I.7	€ 550,--
Geweren		
a. Automatisch vuurwapen	II.2	9 maanden gs ov
b. Gasdrukgeweer	IV.4	€ 550,--
c. Geweer	III.1	3 maanden gs ov
d. Luchtbuks	IV.4	€ 170,--
e. Riot-gun	III.1	6 maanden gs ov
Messen		
a. Opvouwbaar mes	I.2	€ 200,--
b. Stiletto	I.1	€ 200,--
c. Valmes	I.1	€ 200,--
d. Vilmes	I.3	€ 200,--
e. Vlindermes	I.1	€ 200,--
Munitie		
<i>Scherpe munitie</i>		
a. 1-4 patronen	III	€ 110,--
b. 5-10 patronen	III	€ 170,--
c. 11-15 patronen	III	€ 230,--
d. 16-20 patronen	III	€ 290,--
e. > 20 patronen	III	v.a. € 340,--
<i>Gas-/knaipatronen</i>		
a. 5-10 patronen	III	€ 85,--
b. 11-15 patronen	III	€ 110,--
c. 16-20 patronen	III	€ 140,--
d. > 20 patronen	III	v.a. € 170,--
Diversen		
a. Boksbeugel	I.3	€ 170,--
b. Explosieven (m.u.v. handgranaat)	II.7	9 maanden gs ov
c. Geluiddemper	I.3	€ 290,--
d. Handgranaat	II.7	6 maanden gs ov
e. Katapult	I.6	€ 170,--
f. Molotovcocktail	II.7	3 maanden gs ov

g. Nabootsing van bestaand wapen	I.7	€ 550,--
h. Nunchaku/wurgstokjes	I.3	€ 170,--
i. Ploertendoder	I.3	€ 170,--
j. Stroomstootwapen	II.5	€ 550,--
k. Traangasbusje/pepperspray	II.6	€ 290,--
l. Werpster	I.3	€ 170,--

Art. 27/31 WWM dragen van een wapen of overdragen wapen aan minderjarige

LOVS: 16-3-2012

Omschrijving	Categorie	Oriëntatiepunt
a. Bajonet	IV.2	€ 170,--
b. Blank wapen, lemmet meer dan 1 snijkant	IV.1	€ 170,--
c. Degen	IV.2	€ 170,--
d. Harpoen	IV.5	€ 170,--
e. Kruisboog	IV.5	€ 170,--
f. Lucht-, gas- of veerdrukwapen, niet zijnde Categorie I.7	IV.4	€ 170,--
g. Sabel	IV.2	€ 170,--
h. Wapenstok	IV.3	€ 170,--
i. Zwaard	IV.2	€ 170,--

Toelichting oriëntatiepunten art. 13/26/27/31 WWM voorhanden hebben en (over)dragen wapens

Strafvermeerderende en/of strafverminderende factoren:

- Het vuurwapen is geladen
- Het vuurwapen is voorzien van een geluiddemper
- Het wapen is onder handbereik in een voertuig
- Het wapen of de munitie werd in het openbaar (op straat, in een winkel of een uitgaansgelegenheid, in het openbaar vervoer of tijdens een evenement) gedragen
- Het wapen of de munitie werd op een vliegveld of aan boord van een vliegtuig (over)gedragen
- Er is sprake van scherpe munitie die zodanig is bewerkt dat daarmee gro(o)t(er) letsel kan worden toegebracht
- Het wapen is niet met eenvoudige middelen weer bruikbaar te maken

[Terug naar overzicht](#)

Fraude

Fraude	
LOVS: 29-6-2012	
Benadelingsbedrag	Oriëntatiepunt
a. Tot € 10.000,--	1 week – 2 maanden gs ov / ts
b. € 10.000,-- tot € 70.000,--	2-5 maanden gs ov / ts
c. € 70.000,-- tot € 125.000,--	5-9 maanden gs ov / ts + gs vw
d. € 125.000,-- tot € 250.000,--	9-12 maanden gs ov
e. € 250.000,-- tot € 500.000,--	12-18 maanden gs ov
f. € 500.000,-- tot € 1.000.000,--	18-24 maanden gs ov
g. € 1.000.000,-- en hoger	24 maanden - maximum gs ov

Toelichting oriëntatiepunt fraude
<p>Het oriëntatiepunt ziet op fraude in algemene zin. Daaronder zijn begrepen fraudedelicten in de zin van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, de Douanewet, de Wet op het financieel toezicht, de Coördinatiewet en de Organisatiewet, alsook uitkeringsfraude en andere bijzondere wetten. Onder fraudedelicten worden tevens geschaard de in de titels 8 (omkoping), 10-12 (valsheid), 24-26 (verduistering, bedrog en faillissement), 28 (steekpenningen) en 30a (witwassen) van het Wetboek van Strafrecht opgenomen artikelen, mits deze gedragingen in een frauduleuze context plaatsvinden.</p>
<p>De in de tabel genoemde straffen kunnen worden gecombineerd met een geldboete, bijvoorbeeld in zaken waarin geen vordering benadeelde partij is ingediend of in zaken waarin niet tevens een civiele, ontnemings- of fiscale procedure loopt.</p>
<p>Bij de straftoemeting in fraudezaken dient men zich naast het benadelingsbedrag evenzeer te oriënteren op de hieronder, niet limitatief, opgesomde strafvermeerderende en strafverminderende factoren.</p>
<p>Strafvermeerderende en/of strafverminderende factoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de duur van de gedraging - de mate waarin de verdachte door de overtreding voordeel heeft verkregen - de verdachte heeft de gedraging uit eigen beweging beëindigd - de mate waarin het ontstane nadeel ongedaan is gemaakt - de rol van de verdachte ten opzichte van mededaders - of de verdachte een natuurlijke persoon of een rechtspersoon betreft - de mate waarin de verdachte medewerking heeft verleend aan het onderzoek - de mate waarin de gedraging heeft geleid tot marktverstoring - de mate waarin door de gedraging het vertrouwen in de markt is geschaad - de financiële draagkracht van de verdachte - recidive(gevaar) - de duur van de strafprocedure - de verdachte heeft gehandeld in de uitoefening van een beroep of bedrijf - type slachtoffer (professional, leek, overheidsinstantie) en de rol van het slachtoffer bij de gedraging - aan de verdachte is een bestuursrechtelijke maatregel (niet zijnde een bestuurlijke boete voor hetzelfde feit als bedoeld in art. 5:44 Awb) opgelegd (bijvoorbeeld intrekking vergunning, last onder dwangsom)

[Terug naar overzicht](#)

LOVS-afspraken

Wetboek van Strafrecht

Art. 14g Sr omzetting vrijheidsstraf in taakstraf (TUL)	
<i>LOVS: 22-11-2013</i>	
Voorwaardelijke vrijheidsstraf	Taakstraf (na omzetting)
1 week	30 uur
2 weken	60 uur
3 weken	90 uur
1 maand	120 uur
2 maanden	160 uur
3 maanden	200 uur
4 maanden	240 uur

Toelichting LOVS-afpraak art. 14g Sr omzetting vrijheidsstraf in taakstraf (TUL)
<ul style="list-style-type: none">- Één maand is dertig dagen (art. 88 Sr).- Het maximum aantal uur taakstraf bedraagt 240 uur (art. 14g lid 2 jo art. 22c lid 2 Sr).- In afwijking van de tabel art. 22d Sr (vervangende hechtenis bij oplegging taakstraf) wordt bij het bepalen van de duur van de vervangende hechtenis na omzetting aansluiting gezocht bij de oorspronkelijk opgelegde voorwaardelijke vrijheidsstraf.- De toepassing van de tabel is uitgesloten in de gevallen als bedoeld in art. 14g lid 2 jo art. 22b Sr.

[Terug naar overzicht](#)

Art. 22c Sr aftrek voorarrest bij taakstraffen	
<i>LOVS: 16-3-2001, 22-2-2002, 21-9-2012</i>	
Voorarrest	Aftrek (aantal uur per dag)
a. Eerste zestig dagen in voorarrest	2 uur
b. Overige doorgebrachte dagen in voorarrest	1 uur

Toelichting LOVS-afpraak art. 22c Sr aftrek voorarrest bij taakstraffen
<ul style="list-style-type: none">- Indien een deel van de taakstraf is voldaan, wordt de vervangende hechtenis naar evenredigheid verminderd.- De termijn waarbinnen de straf dient te zijn verricht wordt niet in het vonnis opgenomen. Wel wordt aan de verdachte/veroordeelde een schrijven uitgereikt waarin -onder meer- deze termijn wordt opgenomen.- Daar waar de oplegging van een taakstraf wenselijk wordt geacht, dient hij te worden opgelegd. Ook als de verdachte niet met deze straf instemt.

[Terug naar overzicht](#)

Art. 22d Sr vervangende hechtenis bij oplegging taakstraf	
<i>LOVS: 12-10-2001, 21-9-2012</i>	
Taakstraf	Vervangende hechtenis
30 uur	15 dagen
40 uur	20 dagen
50 uur	25 dagen
60 uur	1 maand
120 uur	2 maanden
240 uur	4 maanden

Toelichting LOVS-afpraak art. 22d Sr vervangende hechtenis bij oplegging taakstraf
<ul style="list-style-type: none">- Één maand is dertig dagen (art. 88 Sr).- Het maximum aantal uur taakstraf bedraagt 240 uur (art. 22c lid 2 Sr).- De vervangende hechtenis belooft ten hoogste vier maanden (art. 22d lid 3 Sr).

[Terug naar overzicht](#)

Art. 23 Sr afrondingsregels bij geldboetes

LOVS: 12-10-2001, 30-3-2007

Hoogte bedrag geldboete	Afronding
meer dan € 5.000,--	€ 500,--
€ 1.001,-- tot en met € 5.000,--	€ 100,--
€ 501,-- tot en met € 1.000,--	€ 50,--
€ 101,-- tot en met € 500,--	€ 10,--
€ 0,-- tot en met € 100,--	€ 5,--

Toelichting LOVS-afspraken art. 23 Sr afrondingsregels bij geldboetes

Bij geldboetes worden dezelfde afrondingsregels gehanteerd als in de Polaris-richtlijnen van het Openbaar Ministerie. Alle afrondingen vinden plaats naar beneden.

[Terug naar overzicht](#)**Art. 24c/36f Sr vervangende hechtenis bij geldboete en schadevergoedingsmaatregel**

LOVS: 1-12-2006, 30-3-2007, 30-1-2009, 14-11-2013

Omschrijving	Bedrag	Aantal dagen hechtenis
Tot en met € 1.000,-- per € 50,-- één dag (minimum 1 dag)	tot en met € 50,--	1 dag
	€ 100,--	2 dagen
	€ 250,--	5 dagen
	€ 500,--	10 dagen
Vanaf € 1.000 tot en met € 5.000,-- per € 100,-- één dag erbij.	€ 1.000,--	20 dagen
	€ 2.000,--	30 dagen
	€ 2.500,--	35 dagen
	€ 3.000,--	40 dagen
	€ 3.500,--	45 dagen
	€ 4.000,--	50 dagen
Vanaf € 5.000,-- tot en met € 50.000,-- per € 200,-- één dag erbij.	€ 5.000,--	60 dagen
	€ 6.000,--	65 dagen
	€ 8.000,--	75 dagen
	€ 10.000,--	85 dagen
	€ 12.000,--	95 dagen
	€ 15.000,--	110 dagen
	€ 20.000,--	135 dagen
	€ 30.000,--	185 dagen
	€ 40.000,--	235 dagen
Vanaf € 50.000,-- tot en met € 74.000,-- per € 300,-- één dag erbij	€ 50.000,--	285 dagen
	€ 60.000,--	318 dagen
	€ 74.000,--	365 dagen
	meer dan € 74.000,--	365 dagen

Toelichting LOVS-afspraken art. 24c/36f Sr vervangende hechtenis bij geldboete en schadevergoedingsmaatregel

De hierboven gehanteerde formules zijn:

- Bij bedragen van € 3,-- (art 23, lid 2 Sr.) t/m € 50,--: 1 dag;
- Bij bedragen van € 50,-- t/m € 1.000,--: bedrag / 50 = aantal dagen;
- Bij bedragen van € 1.000,01 t/m € 5.000,--: (bedrag min 1000) / 100 + 20 = aantal dagen;
- Bij bedragen van € 5.000,01 t/m € 50.000,--: (bedrag min 5.000) / 200 + 60 = aantal dagen;
- Bij bedragen van € 50.000,01 t/m € 74.000,--: (bedrag min 50.000) / 300 + 285 = aantal dagen;
- Bij bedragen hoger dan € 74.000,--: 365 dagen.

Bij toepassing van deze formules geldt het volgende: bij bedragen boven € 50,- wordt het aantal dagen naar beneden afgerond op hele dagen.

De tabel vervangende hechtenis bij geldboete en schadevergoedingsmaatregel dateert uit een periode waarin het maximum van de geldboetecategorie V € 74.000,-- bedroeg (Stb. 2007, 456). Bij het ontwikkelen van de tabel is destijds aansluiting gezocht bij dat maximum. Op grond van art. 23 lid 9 Sr worden de bedragen van de

<p>geldboetecategorieën elke twee jaar bij algemene maatregel van bestuur aangepast aan de ontwikkeling van de consumentenprijsindex sinds de vorige aanpassing van deze bedragen. Die aanpassingen werken echter niet door in de tabel. Dat betekent dat het maximum van de vervangende hechtenis – ongeacht de verhogingen van de boetecategorieën als bedoeld in art. 23 lid 4 Sr – bij een bedrag van € 74.000,- is bereikt.</p>
<p>Volwassenen (vervangende hechtenis)</p> <p>1. Geldboete</p> <ul style="list-style-type: none"> - Categorie V is het reguliere maximum bij de geldboete voor volwassenen, al zijn daarop wel uitzonderingen mogelijk (zie artikel 6, eerste lid WED en artikel 12 Opiumwet). - In geval van oplegging van een geldboete is de rechter verplicht om vervangende hechtenis op te leggen (art 24c lid 1 Sr). - Alleen bij natuurlijke personen kan vervangende hechtenis worden opgelegd; bij rechtspersonen is dit niet mogelijk (art 24c, lid 1, Sr). <p>2. Schadevergoedingsmaatregel</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vervangende hechtenis in geval van oplegging van de schadevergoedingsmaatregel is gebaseerd op art 36f lid 6 juncto art 24c Sr. - Toepassing van de vervangende hechtenis heft de betalingsverplichting ten behoeve van het slachtoffer niet op (artikel 36f, lid 6 Sr).
<p>Jeugdigen (vervangende jeugddetentie)</p> <p>1. Geldboete</p> <ul style="list-style-type: none"> - De maximum geldboete voor jeugdigen is het maximum van de tweede categorie (art. 77l, lid 1, Sr). - Oplegging van vervangende jeugddetentie is niet verplicht, maar kan worden bevolen (art. 77l, lid 2, Sr). - De maximaal toegestane vervangende jeugddetentie is drie maanden (= 90 dagen) (art. 77l, lid 6, Sr). - Indien bovenstaande tabel wordt toegepast, betekent dit dat tot maximaal € 11.000,- vervangende jeugddetentie kan worden opgelegd. <p>2. Schadevergoedingsmaatregel</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voor jeugdige personen die ten tijde van het begaan van het bewezen verklaarde feit veertien jaar of ouder zijn, is oplegging van de schadevergoedingsmaatregel mogelijk (HR 14 juni 2005, NJ 2006, 84). - Oplegging van vervangende jeugddetentie is niet verplicht, maar kan worden bevolen (art 36f juncto 77l lid 2 Sr). - De maximaal toegestane vervangende jeugddetentie is drie maanden (= 90 dagen) (art. 77l, lid 6, Sr). - Indien bovenstaande tabel wordt toegepast, betekent dit dat tot maximaal € 11.000,- vervangende jeugddetentie kan worden opgelegd. - Toepassing van de vervangende jeugddetentie heft de betalingsverplichting ten behoeve van het slachtoffer niet op (art 36f, lid 6 Sr).

[Terug naar overzicht](#)

Art. 36e Sr berekening opbrengst hennepsteelt
<p><i>LOVS: 19-9-2008, 30-1-2009</i></p>
Omschrijving
<p>a. Bij het berekenen van het behaalde wederrechtelijk verkregen voordeel bij hennepsteelt dient als uitgangspunt te worden genomen de werkelijke opbrengst die de specifieke hennepkwekerij in de voorliggende casus heeft behaald.</p>
<p>b. Als uit het dossier en het overigens verhandelde ter zitting het werkelijk behaalde voordeel niet is vast te stellen, wordt een verantwoorde schatting gemaakt van het wederrechtelijk behaalde voordeel.</p>
<p>c. Als uit het dossier en het overigens verhandelde ter zitting de details van de hennepkwekerij blijken (waaronder met name het aantal planten per vierkante meter), dan kan aan de hand van het BOOM-rapport "Wederrechtelijk verkregen voordeel hennepkwekerij bij binnenteelt onder kunstlicht; Standaardberekening en normen" een redelijk nauwkeurige berekening van de geschatte opbrengst (gewicht) per hennepplant worden gemaakt.</p>
<p>d. Indien deze details (en met name het aantal planten per vierkante meter) niet bekend zijn, wordt bij de berekening van het wederrechtelijk verkregen voordeel uitgegaan van een opbrengst van 28,2 gram hennep per hennepplant.</p>
<p>e. Bovenstaande laat onverlet dat het onderzoek ter terechtzitting mogelijk tot een andere uitkomst leidt.</p>

[Terug naar overzicht](#)

Art. 36e Sr/577c Sv tabel lijfswang

LOVS: 30-1-2009, 21-11-2014

Restant betalingsverplichting	1e vordering	2e vordering	3e vordering
Tot € 5.000,--	30 dagen	60 dagen	90 dagen
€ 5.000 tot € 10.000,--	60 dagen	120 dagen	180 dagen
€ 10.000,-- tot € 15.000,--	90 dagen	180 dagen	270 dagen
€ 15.000,-- tot € 25.000,--	120 dagen	240 dagen	360 dagen
€ 25.000,-- tot € 50.000,--	180 dagen	360 dagen	540 dagen
€ 50.000,-- tot € 500.000,--	540 dagen	540 dagen	-
€ 500.000,-- en hoger	1080 dagen	-	-

Toelichting LOVS-afpraak art. 36e Sr/577c Sv tabel lijfswang

De maatregel lijfswang dient als pressiemiddel als niet is gebleken van betalingsonmacht. De maatregel is niet bedoeld als (extra-)bestrafing.

De maximale duur van lijfswang bedraagt drie jaren. Indien de veroordeelde na een eerste tenuitvoerlegging van lijfswang onwillig blijft om aan de betalingsverplichting te voldoen, kan door de officier van justitie opnieuw verlof tot de tenuitvoerlegging van lijfswang worden gevorderd. De betalingsverplichting blijft na het ondergaan van de lijfswang – ook als de maximale duur van drie jaren is ondergaan – onverminderd bestaan.

Een uitzondering op de tabel kan zich voordoen bij vreemdelingen en mensen die zich onvindbaar maken en zich daardoor aan het voldoen van betalingsverplichting onttrekken. In die gevallen kan bij de eerste vordering een langere duur van de lijfswang aangewezen zijn.

[Terug naar overzicht](#)**Art. 36f Sr wettelijke rente en schadevergoedingsmaatregelen**

LOVS: 18-9-2009

Omschrijving

- Indien door een benadeelde partij in het kader van een civiele vordering wettelijke rente is gevorderd en deze wordt toegewezen, legt de rechter die wettelijke rente ook op bij de schadevergoedingsmaatregel.
- De wettelijke rente wordt zowel ten aanzien van de materiële als de immateriële schade toegewezen vanaf de datum van het ontstaan van de schade dan wel - indien daarover onduidelijkheid bestaat - vanaf de datum van indiening van de betreffende vordering.
- Bij de oplegging van een schadevergoedingsmaatregel, wordt het aantal dagen vervangende hechtenis slechts gerelateerd aan de hoofdsom van de toegewezen schadevergoeding en niet tevens aan de daarover verschuldigde wettelijke rente.

[Terug naar overzicht](#)**Art. 37a Sr terbeschikkingstelling**

LOVS: 27-5-2005

Omschrijving

Met betrekking tot de oplegging van de maatregel van terbeschikkingstelling (TBS) wordt geen onderscheid gemaakt tussen vreemdelingen, ongeacht hun verblijfsstatus en Nederlanders.

[Terug naar overzicht](#)

Wetboek van Strafvordering

Art. 30-34 Sv verstrekking bandopnamen van de terechtzitting

LOVS: 12-10-2007

Omschrijving

Geluidsopnamen van de terechtzitting dienen enkel en alleen ter ondersteuning van de griffier voor het opmaken van het proces-verbaal van de desbetreffende zitting en zijn – net als de aantekeningen van de griffier – niet bedoeld om aan het dossier te worden toegevoegd of aan derden te worden verstrekt. Uitgangspunt is dat bandopnamen noch kopieën daarvan aan het openbaar ministerie en de verdediging worden verstrekt.

[Terug naar overzicht](#)

Art. 38-49 Sv gekozen raadsman en tweede toevoeging

LOVS: 12-10-2007

Omschrijving

Een grammaticale interpretatie van de wet laat een tweede last tot toevoeging in strafzaken niet toe. Uitgangspunt blijft dat door de gerechten per verdachte per strafzaak slechts één toevoeging wordt afgegeven.

[Terug naar overzicht](#)

Art. 89 Sv schadevergoeding bij vrijheidsbeneming

LOVS: 22-10-2002, 4-4-2008, 6-6-2008, 9-9-2009, 9-5-2014

Omschrijving	Schadevergoeding per dag
a. Verblijf in een politiecel	€ 105,--
b. Verblijf in een huis van bewaring	€ 80,--
c. Verblijf in een huis van bewaring in beperkingen of in een extra beveiligde inrichting (EBI)	€ 80,-- + € 25,--

Toelichting LOVS-afspraken art. 89 Sv schadevergoeding bij vrijheidsbeneming

In deze tabel worden de normbedragen weergegeven voor schadevergoeding wegens de in verzekering of voorlopige hechtenis doorgebrachte tijd in een politiecel of huis van bewaring, indien een zaak is geëindigd zonder oplegging van een straf of een maatregel.

Voor elke dag die in beperkingen in een huis van bewaring of in een extra beveiligde inrichting (EBI) is doorgebracht, wordt boven de standaardvergoeding van € 80,--, een vergoeding toegekend van € 25,--.

Bij het bepalen van het aantal dagen dat de verzoeker in een politiecel of huis van bewaring heeft doorgebracht, dient aansluiting te worden gezocht bij artikel 136 lid 1 van het Wetboek van Strafvordering. Ingevolge deze bepaling wordt onder één dag verstaan een tijd van vierentwintig uren. Dit brengt mee dat de dag van de invrijheidstelling niet voor vergoeding in aanmerking komt. De eerste dag van de inverzekeringstelling wordt naar de maatstaf van een volledige dag vergoed.

Een dag die begint op basis van een vergoedingsmaatstaf van € 105,--, maar die overgaat in een dag met een vergoedingsmaatstaf van € 80,-- wordt aangemerkt als een dag tegen een vergoedingsmaatstaf van € 80,--.

Ten aanzien van voorarrest dat vóór 1 september 2008 is ondergaan, gelden in plaats van de normbedragen van respectievelijk € 105,-- en € 80,-- per dag, de bedragen € 95,-- en € 70,-- per dag.

Voorname forfaitaire bedragen zijn van overeenkomstige toepassing op de procedure ex art. 141 Sr (schadevergoeding na voorlopige tenuitvoerlegging als bedoeld in art. 14fa Sr), 15k Sr (schadevergoeding na afwijzing vordering herroeping voorwaardelijke invrijheidstelling), 38ij Sr (schadevergoeding na voorlopige tenuitvoerlegging als bedoeld in art. 38x Sr) en 550 Sv (schadevergoeding na inverzekeringstelling als bedoeld in art. 540 e.v. Sv).

[Terug naar overzicht](#)

Art. 89/591/591a Sv vergoeding verzoeken art. 89, 591 en 591a Sv

LOVS: 17-5-2002, 14-5-2004, 10-10-2012

Omschrijving	Vergoeding
a. Standaard vergoeding inclusief BTW zonder behandeling	€ 275,-- Vanaf 1-10-2012 € 280,--*
b. Standaard vergoeding inclusief BTW met behandeling (eventuele reiskosten van de raadsman worden geacht bij deze vergoeding te zijn inbegrepen)	€ 540,-- Vanaf 1-10-2012 € 550,--*
c. Vergoeding voor gewezen verdachten die de BTW kunnen verrekenen zonder behandeling	€ 230,--
d. Vergoeding voor gewezen verdachten die de BTW kunnen verrekenen met behandeling	€ 455,--

* Op 1 oktober 2012 is het BTW-tarief verhoogd van 19% naar 21%. Op verzoeken die op 1 oktober 2012 of later zijn ingediend, is de hogere vergoeding van toepassing.

Toelichting LOVS-afspraken art. 89/591/591a Sv vergoeding verzoeken art. 89, 591 en 591a Sv

Bijzondere omstandigheden:

- Bij gelijktijdige indiening in een zaak van een verzoek ex artikelen 89, 591 en 591a Sv: éénmaal de standaardvergoeding (inclusief BTW) van € 275,-- (vanaf 1 oktober 2012 € 280,--) of € 540,-- (vanaf 1 oktober 2012 € 550,--);
- Bij indiening van zowel een verzoek ex artikel 89 als 591 en 591a Sv, terwijl het laatste verzoek uitsluitend betrekking heeft op de kosten van indiening en eventueel de mondelinge behandeling van het eerste: éénmaal de standaardvergoeding (inclusief BTW) van € 275,-- (vanaf 1 oktober 2012 € 280,--) of € 540,-- (vanaf 1 oktober 2012 € 550,--).

Aangezien de vergoeding niet aan de raadsman maar aan de gewezen verdachte wordt toegekend en op zich zelf daarom niet onderhevig is aan omzetbelasting, dient in het dictum geen melding te worden gemaakt van de BTW.

[Terug naar overzicht](#)

Art. 591a Sv vergoeding reistijd/-kosten en wachttijd raadsman behandeling strafzaak

LOVS: 27-5-2005, 31-1-2014

Omschrijving

De declaraties van advocaten ten aanzien van reiskosten, reistijd en wachttijd gemaakt in het kader van de behandeling van strafzaken die zonder oplegging van straf of maatregel zijn geëindigd, worden - tenzij deze onredelijk hoog voorkomen - integraal vergoed.

[Terug naar overzicht](#)

Art. 591a Sv geen vergoeding reiskosten raadsman bij behandeling verzoekschrift

LOVS: 17-5-2002

Omschrijving

Er wordt geen vergoeding gegeven aan de raadsman voor de door hem gemaakte reiskosten voor de behandeling van een verzoekschrift. De reiskosten worden geacht te zijn begrepen in de forfaitaire vergoeding voor de mondelinge behandeling.

[Terug naar overzicht](#)